

A katedra színpad is, de a tanárnő öltözké soha nem jelmez.

Úgy ahogy vagy, eszménykép vagy

ÍRTA: ACSAY JUDIT

A gimnáziumban a magyar nyelvet és irodalmat *Kotz Lászlóné* tanította nekünk. Ha véletlenül olvassa ezeket a sorokat, most megtudja, hogy csinos nőnek tartotta az egész osztály: vállára omló világosra szőki-

tett hajával, karcsú termetével, szélesen rúzsosott szájával, túsarkú cipőjével, üvegszálas harisnyájával, gyors és kissé fölényes gesztusaival, a közösen megismert nagyszerű költők iránti feltétel nélküli rajongásával

Derűs egyszerűség jelisére. Akinek ilyen szerencsés a természete, nem szorul rá a mások által diktált divat furmányos trükkjeire.

Tanárnő és diákja? Teljesen mindegy, hiszen mindketten szabadon dönthetik el, hogy nadrágot vagy szoknyát, s ha az utóbbit, akkor milyen hosszúságút választanak a közkedvelt blézerhez.

a diadalmas nőiességet jelenítette meg. Ugyanott, a Kaffka Margit gimnáziumban a történelmet *Szakács Éva* tanította. Őt magát személyesen sajnos valószínűleg már aligha láthatnám viszont, de – vélhetően a háborús, majd az ötvenes években szerzett – tömérdek tapasztalatból fölépített rendíthetetlen nyugalma máig az emlékezetemben él. Erőteljes (de nem kövér) alakjával, rövidre vágott és oldalra fésült ősz hajával, fűzős félcipőjével, talán egy régebbi kosztüm még használható részeiből házilag átalakított vastag szövet kötényruhájával, az alatta változtatott fehér blúzokkal ő testesítette meg számunkra a stabilitást, a megbízhatóságot és az egyszerűséget, amely tulajdonságok az életben szintén hasznosak.

Négy évig a maga módján mindkettő fontos, iránymutató személyiség volt vagy kétszáz gimnazista, egy „f”-betűs osztállyal záruló népes évfolyam életében. Ha úgy tetszik, eszményképek voltak, nemcsak tudásuk, hanem személyiségüknek külső jelekben, mozdulatokban, hanghordozásban, és igen, az öltözködésükben szintén kifejezésre jutó harmóniája okán. Öltözködésükkel is mindketten pontosan annak mutatták magukat, amik voltak: nőisége csúcán lévő, érzékeny és a környezetét is érzékennyé varázsoló nőnek, illetve megnyugtató, jóságos és mindenekfölött megbízható idős

asszonynak. Kotzné nevetséges lett volna Éva néni kötényruhájában, és Éva néni szánalmas Kotzné vörös rúzsával. De ez a lehetőség föl sem merült. Mindketten ismerték a személyiségükhöz illő öltözködés titkát.

Azóta ez a titok még nagyobb, rejtélyesebb és furcsább lett: mert a divat is gazdagabb, csábítóbb és félrevezetőbb. A lehetőségek végtelen tárházát kínálja, s oly sok a választható stílus avagy részletmegoldás, hogy nagyobb részük már csak a nagy számok törvénye szerint sem illeszkedhet mindenki egyéniségéhez.

**Kényelem és elegancia
kéz a kézben –
az osztályteremben is.
Fürge, járkálva
magyarázó, lendületes stílusú
tanárnőknek áldás a nadrág
térnyérése, és szinte megváltás
a hátul összefogott frizura.**

Útmutatásért nem elég csupán a tükörbe nézni. Kötelező néha önmagunkba is. Az ösztönös választás legtöbbször jó – de vigyázat, ez nem azonos a gyors, az elhamarkodott választással. A katedra lehet egyfajta színpad, a tanárnő öltöztéke azonban sosem lehet jelmez! Míg diákjaid a saját életükben kísérletet kísérletre (s ezzel sikert kudarcra, kudarcot sikerre halmaznak), környezetükben a karakteres, a világosan fölismerhető, az egyértelmű és ilyenként biztonságot, fix pontot jelentő jelenségeket méltányolják. És – tetszik vagy nem tetszik – benned is ezt keresik, téged is biztonságot sugalmazónak akarnak látni.

A tanár és diákja között kialakuló bensőséges kapcsolatnak természetesen ezernyi csatornája van, s a tanárnő megjelenése, öltözködése csupán ezek egyike. De a legfontosabbak közé tartozik. Nem azért, mintha ruha tenné az embert, hanem mert a látvány, a vizuális jelzés az írott és kimondott szónál, a tettekben megnyilvánuló üzeneteknél sokkal gyorsabban célba jut.

Az első találkozásnál, igen, mindjárt a legelső pillanatban, ha úgy tetszik, hát egyszerűen „ránézésre” már képet alkotnak maguknak arról, elképzelik, hogy milyen lehetsz. És számukra olyan is leszel. Ha a benyomás és a valóság nem fedi egymást, nehéz dolgod lesz, amíg elvezeted őket ahhoz, amit a tanítványi tudnivalókon kívül még adni szeret-

Nem véletlen, hogy a céltudatos, szervezett egyéniségek kedvenc „mindentudó” ruhadarabja a magabiztosságot sugalló klasszikus kosztümkabát.

nél, azaz önmagadhoz, egy lehetséges felnőtt mintához, egy azonosulásra fölkínált emberi, morális minőséghez.

Mit segíthet ebben a nadrágkosztüm vagy miniszoknya, zsabós blúz, vagy agyonmossott pamutpóló, magas sarkú, avagy edzőcipő látszólag kizárólag személyes problémája? Éppen a személyesség megteremtését! Mindegyik megfelel, ám csak akkor működik, ha a kettő közül a magadhoz

illőt, a rajtad csinosat, a veled együtt hiteleset választottad. Ma már a srácoknak sem kötelező a sötétkék köpeny, és oktatójuk ruházataival szemben sincsenek szigorú és visszafogottságot sugalló testületi elvárások. Az ifjú tanár úr már nem kelt botrányt parányi karika fülbevalójával, és a fiatal tanárnőt sem becslük kevesebbre a kar tagjai csupán azért, mert edzőcipőben és rövid rakott szoknyában száguldozó figuráját a nagyszünetben alig tudják fölismerni a hasonlóan öltözött diáklányok között.

Tény: a környezet toleranciája mindenképpen szükséges ahhoz, hogy valaki ne csak biztos kézzel választhassa ki, hanem fölszabadultan viselhesse a személyiségéhez illő öltözködést – s többek között ezt az eszközt is ön maga elfogadtatásának, tekintélye megteremtésének, magabiztossága megalapozásának egyik eszközeként használhassa. Szerencsére már ízlésminták sincsenek: az öltözködés divatja levetkőzte magáról a korábbi korstílusok kemény kötöttségét. Bizonyos konzervativizmus (no meg persze a jó öreg emberi irigység, a kákán is csomót kereső frusztrált kötekedés), mint mindig, persze most is működik. De könnyebb lesz szembeszállnod, ha megjelenésedben valóban az vagy, aki – belső és külső harmóniája nemcsak a katedrán, hanem a tanári szobában, vagy a szülői értekezleten (ahogy az élet számos más színterén) nagyon jól használható erőforrás.

Ha „haver“ vagy – nyugodtan fess úgy, az osztály csak hálás lesz, hogy hamar megtudta, mi az, amiben számíthat rád. Ha „tudós“ típus vagy, tavalyelőtti kinyúlt szélű pulóverdet a világ minden kincséért (a pénzről nem is szólva) se cseréld flitteres tüllblúzra – téged abban soha nem fognak elfogadni. Ha az iskolában te vagy a dolgokat mindig

előbbre lökdöső, „szervező“ egyéniség, váld föl bátran a menedzsermős kiskosztümöt – nemcsak az osztályban, hanem a házon kívüli kapcsolatok építésekor is magabiztosabban fogod érezni benne magad. Ha szereted a hosszú haját, de zavar, hogy dolgozatjavításnál a szemedbe lóg, csinálj inkább kontyot – komfortosabban érzed majd magad, és jobban tudsz figyelni a munkádra. Ha fölszedtél néhány fölös kilót, ne kísérletezz többé az összképet tovább rontó feszes cuccokkal – inkább tedd magadévá a kissé molettak számára kifundált, szintén sikkes stílusokat. És mindenekfölött, az öltözködésben is: *légy hű magadhoz, miként napra éj*. Nyíltszívűséget, bizalmat kaphatsz cserébe.

Képeink alkat és temperamentum szerint „testre szabott“ ötletekkel segítik ifjú és örökifjú tanárnők öltözködését.

**Kicsattanó dinamizmus és életszeretet.
Ha ilyen vagy, ne tartóztasd meg magad
– sem az órán, sem az öltözködésben.**